

รายงานการประชุมติดตามผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงการบูรณาการ
ความร่วมมือ ๖ กระทรวง การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
(กลุ่มเด็กปฐมวัย) พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๒
วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมสำนักส่งเสริมสุขภาพ อาคาร ๗ ชั้น ๓ กรมอนามัย

ประธานการประชุม : นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา รองอธิบดีกรมอนามัย

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายธีรชัย	บุญยะลีพรรณ	รักษาการผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย
๒.นางปรารธนา	ชีวิวัฒน์	นายแพทย์ชำนาญการ สถาบันราชานุกูล
๓.นางประภาภรณ์	จันทานิช	รักษาการนักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านโภชนาการ) สำนักโภชนาการ
๔.นางสาววราภรณ์	จิตอารี	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักโภชนาการ
๕.นางสาวณัฐนิช	อินทร์ขำ	นักโภชนาการปฏิบัติการ สำนักโภชนาการ
๖.นางสาวพรชนนต์	บุญคง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักทันตสาธารณสุข
๗.นายสุทิน	บุญทริกภักดิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
๘.นางสุรีพร	เกียรติวงศ์ครู	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
๙.นางเปรมฤทัย	เกตุเรน	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
๑๐.นางสาวกัลยา	สุนทรา	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
๑๑.นางสาวชนกพร	แสนสุด	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
๑๒.นางสาวเบญจพร	กุลชลปฏิบัติกร	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
๑๔.นางสาววัชรภรณ์	เถาว์แล	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
๑๕.นางสาวไพลิน	วิญญกุล	นักจิตวิทยาชำนาญการ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ

ผู้เข้าร่วมประชุม (ผ่าน Video Conference)

๑๖. นางลัดดา	สุทนต์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๗. นางวลัยพร	วุฒิไกรศรีอาคม	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
๑๘. นางสาวประพิมพ์พรรณ สุวรรณภูมิ		ผู้อำนวยการกลุ่มการพัฒนาเด็กปฐมวัย กรมกิจการเด็กและเยาวชน
๑๙. นางพัชราพรรณ	กฤษฎาจินดารุ่ง	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา
๒๐. นางกันยา	แสนวงษ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒๑. นางสาวกุลิสรา	จำปาหอม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
๒๒. นายกิตติภัต	เทียมทินกฤต	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒๓. นายธานินท์	พุ่มอรุณ	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
๒๔. นางสาวสุกั	สีทองทาบ	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
๒๕. นางสาวถาวร	อาจแก้ว	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาศักยภาพแรงงานสตรีเด็กและเยาวชน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
๒๖. นางวิไลรักษ์	บุษบรรณ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
๒๗. นางเพ็ญภัทร	ศิริกัญรัตน์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย

คณะทำงานที่ไม่เข้าร่วมประชุม

๑. ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมอนามัย
๒. ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารกลุ่มจัดการด้านภัยพิบัติและภาวะวิกฤติทางการศึกษาในภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งเพื่อทราบ

นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา ประธานการประชุม แจ้งให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้
สืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ ๑ ได้มีการหารือร่วมกัน ๖ กระทรวง เรื่อง การดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงการบูรณาการความร่วมมือ ๖ กระทรวง การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ ที่ได้ลงนามในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕ และแจ้งวัตถุประสงค์ในครั้งนี้เพื่อติดตามความก้าวหน้าในประเด็นเป้าหมายตัวชี้วัดและการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จนถึงปัจจุบัน

นายแพทย์ธีรชัย บุญยะสิทธิ์พรณ รักษาการผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย แจ้งเรื่องคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงการบูรณาการความร่วมมือ ๖ กระทรวง การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ หากหน่วยงานใดต้องการปรับแก้ไขหรือเพิ่มเติมให้ทำหนังสือแจ้งมายังอธิบดีกรมอนามัย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖

นางสาวไพลิน วิญญูกุล นักจิตวิทยาชำนาญการ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ นำเสนอรายงานการประชุมเพื่อหารือแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงการบูรณาการความร่วมมือ ๖ กระทรวง การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมสำนักส่งเสริมสุขภาพ อาคาร ๗ ชั้น ๓ กรมอนามัย เพื่อให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ตามบันทึกข้อตกลงการบูรณาการความร่วมมือ ๖ กระทรวง (กลุ่มเด็กปฐมวัย) ปี ๒๕๖๕ และการดำเนินงานในปี ๒๕๖๖ ตามตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑) ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ครบตามเกณฑ์ ผู้รายงาน นางเพ็ญพัก ศิริภักดิ์ธรัตน์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กองอนามัยมารดาและทารก กรมอนามัย ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ครบตามเกณฑ์ มีค่าเป้าหมายของการดำเนินงานปี ๒๕๖๖ ร้อยละ ๗๕ ผลการดำเนินงานไตรมาส ๑-๒ ยังไม่ถึงเป้าหมาย (ร้อยละ ๖๕.๙๐) มีการดำเนินงานผ่านโครงการส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ ขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายและยกระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็ก และพัฒนาสื่อส่งเสริมความรู้ด้านอนามัยแม่และเด็ก ผลลัพธ์ มีการประชุมคณะกรรมการ/อนุกรรมการเพื่อพัฒนางานฝากครรภ์คุณภาพ พัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขในการเฝ้าระวัง คัดกรอง และจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพของมารดาและทารก ผลิตชุดความรู้สื่อประชาสัมพันธ์ทางออนไลน์เพื่อรองรับบุคลากรทางการแพทย์และหญิงตั้งครรภ์ ปัญหาอุปสรรค หญิงตั้งครรภ์ยังไม่เข้าถึงบริการและไม่ครบตามเกณฑ์ ขาดความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองและทารกในครรภ์

ตัวชี้วัดที่ ๒) ร้อยละของเด็ก ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ผู้รายงาน นางสาววราภรณ์ จิตอารี นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ร้อยละของเด็ก ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน มีผลการดำเนินการในปี ๒๕๖๖ ดำเนินการได้ร้อยละ ๖๐ ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ร้อยละ ๖๖ โดยมีแนวโน้มลดลงจากปีที่ผ่านมา มีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้ (๑) ครอบคลุมของการชี้แจงนำหนักวัดความยาวส่วนสูงของเด็กยังไม่ผ่านเกณฑ์

ค่าเป้าหมายร้อยละ ๙๐ จึงทำให้เด็กไม่ได้ไม่ได้รับการแปลผลภาวะการเจริญเติบโต (๒) เด็กมีปัญหาวินัย พฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์โดยพบเด็กเต็มร้อยละ ๑๑ และเด็กพอมร้อยละ ๕.๖ ตามลำดับ (๓) พ่อแม่และผู้เลี้ยงดูเด็ก บุคลากรที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ทักษะในการส่งเสริมการเจริญเติบโต โภชนาการ การจัดหาอาหารตามวัย ในช่วงอายุ ๐-๕ ปี (๔) มีการบันทึกข้อมูลภาวะการเจริญเติบโตเข้ามาในระบบเฝ้าระวังน้อยลง

ตัวชี้วัดที่ ๓) ร้อยละของเด็ก ๐-๕ ปี ตามช่วงอายุที่กำหนดมีพัฒนาการสมวัย ผู้รายงาน นางเปรมฤทัย เกตุเรน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๕ ผ่านค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ สำหรับปี ๒๕๖๖ เด็กมีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ ๘๐.๔ ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ร้อยละ ๗๕ โดยการดำเนินงานผ่านโครงการมหัศจรรย์ ๑,๐๐๐ วัน Plus สูง ๒,๕๐๐ วัน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4D ให้ความรู้ทักษะบุคลากรสาธารณสุข พ่อ แม่ ผู้ดูแลเด็ก เรื่อง การส่งเสริมพัฒนาการด้วยกิจกรรม Tripple-P และช่วยเหลือเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า สถานการณ์พัฒนาการเด็กปี ๒๕๖๕ เป้าหมายการคัดกรองพัฒนาการเด็ก จำนวน ๑,๘๗๑,๖๔๑ ราย ดำเนินการได้ร้อยละ ๘๓.๑ สมวัยเพียง ร้อยละ ๗๕.๕๗ โดยมีเด็กไม่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ ร้อยละ ๑๖.๘๔ และไม่สามารถติดตามเด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้าใน ๓๐ วันได้ ร้อยละ ๗.๗๙ สำหรับเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าไม่ได้รับการกระตุ้นด้วยเครื่องมือ TEDA4I ร้อยละ ๒๐.๕๓ และกระตุ้นไม่ครบเกณฑ์ ร้อยละ ๒๑.๕๓ การดำเนินงานในปี ๒๕๖๖ (ไตรมาส ๑-๒) เป้าหมายการคัดกรองพัฒนาการ จำนวน ๗๓๗,๖๓๗ ราย ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ ร้อยละ ๘๖.๐๘ มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ ๗๖.๓๔ และยังติดตามไม่ได้หลังพบว่ามีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ ๑๒.๕๔ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๕ เด็กที่ได้รับการกระตุ้นด้วยเครื่องมือ TEDA4I กลับมาสมวัย ๓๙.๔๓ ร้อยละ กระตุ้นไม่ครบตามเกณฑ์ ร้อยละ ๑๘.๗๑

ผลการคัดกรองพัฒนาการเปรียบเทียบระหว่างเด็กกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มเด็กที่มีภาวะขาดออกซิเจนขณะคลอด กลุ่มเด็กแรกคลอดที่มีน้ำหนักตัวน้อย กลุ่มเด็กที่เกิดจากแม่วัยรุ่น และกลุ่มเด็กที่ได้รับเงินอุดหนุน พบว่ากลุ่มเด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีร้อยละของคัดกรองพัฒนาการมากที่สุดถึง ร้อยละ ๘๕ ผลการประเมินพัฒนาการ DSPM รายงานพบว่าเด็กไทยมีพัฒนาการล่าช้าเพิ่มสูงขึ้นใน ๓ ด้านคือ (๑) ด้านการใช้ภาษา (๒) เข้าใจภาษาและ (๓) ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง ปัญหาอุปสรรค ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยมีข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในกลุ่มที่อาศัยอยู่พื้นที่ห่างไกล และขาดความรู้และทักษะในการส่งเสริมพัฒนาการขาดทักษะการใช้เทคโนโลยี และมีทัศนคติที่ไม่ยอมรับความเจ็บป่วยในเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า บุคลากรขาดความรู้ ความมั่นใจในการส่งเสริมพัฒนาการ ขาดทักษะการสื่อสารกับผู้ปกครอง การบันทึกข้อมูลเข้ามาในระบบยังไม่ถูกต้องและมีการเปลี่ยนงานของผู้รับผิดชอบบ่อย ปัญหาการจัดบริการและข้อมูลจากการเฝ้าระวังพ.ส.ต.ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการส่งต่อข้อมูลการติดตามเด็กพัฒนาการล่าช้าในหน่วยบริการมีความล่าช้าทำให้เด็กไม่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการตามเวลาที่กำหนด

ตัวชี้วัดที่ ๔) ร้อยละค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัว ผู้รายงานนางวลัยพร วุฒิไกรศรีอาคม ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรการและกลไก กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัว ปี ๒๕๖๖ อยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจโดยจะมีการรายงานผลในเดือนกันยายน สำหรับค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวปี ๒๕๖๕ มีค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัว ร้อยละ ๘๕.๔๗ ค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ร้อยละ ๘๐ เมื่อวิเคราะห์บางประเด็นพบว่า ค่าดัชนีด้านสัมพันธภาพในครอบครัวมีคะแนนค่อนข้างต่ำ ร้อยละ ๖๘.๔๔ และจากผลการสำรวจทักษะของพ่อแม่และผู้ปกครองในการเลี้ยงดูบุตร พบว่ามีทักษะเพียงร้อยละ ๕๓.๕ และจากการสำรวจรายด้าน ๕ ด้าน พบว่าด้านการดูแลกิจวัตรและสุขอนามัยผ่านเกณฑ์น้อย

ที่สุดเพียง ร้อยละ ๔๓.๓ การดำเนินงานอื่นๆ มีส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยโดยสนับสนุนงบประมาณให้พื้นที่เพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพ การป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตร เผยแพร่ให้ความรู้แก่ครอบครัวมือใหม่และครอบครัวที่มีลูกปฐมวัย และให้การช่วยเหลือแม่เลี้ยงเดียวในการประกอบอาชีพในปีที่ผ่านมาการช่วยเหลือได้จำนวน ๒,๘๖๑ คน

ตัวชี้วัดที่ ๕) ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยดำเนินการได้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ระดับC) ผู้รายงาน นางสาวประพิมพ์พรรณ สุวรรณภูมิ ผู้อำนวยการกลุ่มการพัฒนาเด็กปฐมวัย กรมกิจการเด็กและเยาวชน ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐ และ ๗๕ ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมาย คือ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด ๕,๒๔๑๖ แห่ง โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน ๕๒,๓๕๙ แห่ง ประเมินเข้ามาในระบบ จำนวน ๔๑,๖๖๕ ผ่านเกณฑ์ขั้นต้นระดับ (ระดับ C) ร้อยละ ๙๖.๖๑ และไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น ๕,๕๐๔ แห่ง และในปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป้าหมายที่ตั้งไว้ ร้อยละ ๗๕ ผ่านเกณฑ์ขั้นต้นระดับ (ระดับ C) ร้อยละ ๘๖.๗๙ การดำเนินงานที่ผ่านมาการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ๕ ครั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม ๒,๔๓๙ แห่ง และมีการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กปฐมวัย ๔ ภาค และกรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน ๖๐๑ คน และขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งบันทึกข้อมูลเข้ามาในระบบฯ

ตัวชี้วัดที่ ๖) ร้อยละของชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดและให้บริการแก่เด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้รายงาน นางสาวกุลิสรา จำปาหอม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละของชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดและให้บริการแก่เด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดและให้บริการของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนด้านการศึกษา ศาสนา และจากสมาชิกสภาฯ ชุมชน สาธารณสุข ผู้ปกครอง ผู้แทนสำนักกองฯ ครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นกลไกความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน และสถาบันครอบครัวในการดูแลเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่รอบด้านทั้งทางด้านร่างกาย สมอง จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตามข้อบ่งชี้ที่ ๕ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ของมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ โดยดำเนินการผ่าน ๔ องค์ประกอบ คือ (๑) มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (๒) คณะกรรมการมีการประชุมอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง (๓) คณะกรรมการมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและบริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (๔) คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เกณฑ์เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖ ร้อยละ ๗๐ และ ๗๕ ตามลำดับ ผลการดำเนินงานปีการศึกษา ๒๕๖๔ พบว่าชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดและให้บริการแก่เด็กปฐมวัยฯ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๑๓,๘๘๓ คิดเป็น ร้อยละ ๗๔.๗๙ สิ่งที่จะดำเนินการต่อไปคือการขับเคลื่อนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาเด็กให้ครบทุกแห่ง ปัญหาอุปสรรค ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางส่วนมีการจัดตั้งคณะกรรมการแต่ยังไม่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดและให้บริการแก่เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตัวชี้วัดที่ ๓) ร้อยละของเด็กผ่านการประเมินความพร้อมก่อนเข้าประถมศึกษา ไม่มีผู้แทนจากจากกระทรวงศึกษาธิการรายงานผลการดำเนินงานในที่ประชุม แต่มีการรายงานผลการดำเนินงานตามแบบฟอร์มฯโดยมีรายละเอียด ดังนี้ ร้อยละของเด็กผ่านการประเมินความพร้อมก่อนเข้าประถมศึกษามีการดำเนินงานผ่านโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้รับบริการ ครู ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ผู้รับบริการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่ ๗๗ จังหวัด ผู้ได้รับประโยชน์ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ครู ผู้ปกครอง ประชาชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ผลผลิตที่ได้ (๑) เด็กปฐมวัย (อายุ ๓-๖ ปี) ทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีพัฒนาการรอบด้านสมวัย ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (๒) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดได้รับการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ผลลัพธ์ หน่วยงานที่จัดการศึกษาปฐมวัยทุกสังกัดมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ อย่างบูรณาการโดยสอดคล้องตามบริบทพื้นที่ ปัญหาอุปสรรคการบูรณาการความร่วมมือในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนในพื้นที่ยังไม่ครบถ้วนทุกพื้นที่ ผู้รายงาน นางสาวปาริชาติ พรหมสุวรรณ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองส่งเสริมและพัฒนากาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวชี้วัดที่ ๔) ระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลเด็กปฐมวัย ไม่มีผู้แทนจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรายงานผลการดำเนินงาน

มติที่ประชุม : รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ข้อเสนอแนะเพื่อความร่วมมือในการดำเนินงานบูรณาการตามบันทึกข้อตกลงการบูรณาการ

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ครบตามเกณฑ์

- ๑) จัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมสุขภาพสำหรับหญิงตั้งครรภ์ในครัวเรือนยากจน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)
- ๒) สนับสนุนการใช้สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก โดยเผยแพร่ผ่านกระทรวงกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- ๓) ค้นหาหญิงตั้งครรภ์ ในชุมชนเพื่อเข้าระบบการฝากครรภ์ทันทีเมื่อรู้ว่าท้อง
- ๔) เพิ่มสิทธิการลาฝากครรภ์และเลี้ยงดูบุตรเพิ่มขึ้นมากกว่า ๙๘ วัน ในกรณีหญิงตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงที่ต้องมาพบแพทย์มากกว่า ๘ ครั้ง โดยไม่ถือว่าเป็นวันลา
- ๕) ให้ความรู้กับเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับการป้องกันการท้องไม่พร้อม/การดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์/บทบาทการเป็นพ่อแม่

ข้อเสนอแนะ : (๑) หญิงตั้งครรภ์ในครอบครัวที่ยากจน สามารถขอรับเงินอุดหนุนครอบครัวยากจนจำนวน ๑,๐๐๐ บาท โดยแจ้งได้พมจ.หรือสายด่วน ๑๓๐๐

(๒) การเพิ่มจำนวนวันลาต้องผ่านการพิจารณาทางด้านกฎหมาย ในกรณีพนักงานตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงสามารถนำใบรับรองแพทย์มายื่นประกอบการลาแก่นายจ้างได้ โดยกระทรวง

แรงงานจะขอรับเรื่องไว้และจะช่วยประชาสัมพันธ์ขอร่วมมือสถานประกอบการในการเพิ่มสิทธิวันลาให้แก่พนักงานที่เป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยง

(๓) นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา รองอธิบดีกรมอนามัย มอบคณะทำงานศึกษาความเป็นไปได้หากมีความจำเป็นต้องสนับสนุนเงินอุดหนุนให้แก่หญิงตั้งครรภ์

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของเด็ก ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน

- (๑) ขอความร่วมมือทุกกระทรวงที่มีศูนย์เด็กฯ ทำกิจกรรมการเฝ้าระวังการเจริญเติบโต การชั่งน้ำหนัก วัดความยาว/ส่วนสูง และการแปลผลการเจริญเติบโต
- (๒) การบูรณาการส่งต่อข้อมูลให้กระทรวงสาธารณสุข เพื่อบันทึกข้อมูล การเจริญเติบโตเข้ามาในระบบรายงาน Health Data Center กระทรวงสาธารณสุข
- (๓) ส่งเสริมโภชนาการและอาหารตามวัย พัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กให้มีทักษะการจัดอาหารกลางวันที่สพด. และโรงเรียนอนุบาล
- (๔) ขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทยช่วยขับเคลื่อนโครงการมหัศจรรย์ ๑,๐๐๐ วัน Plus สู่ ๒,๕๐๐ วัน

ข้อเสนอแนะ : กรณีศูนย์เด็กเล็กที่พบเด็กที่มีปัญหาภาวะทุพโภชนาการให้เร่งช่วยเหลือโดยสามารถปรึกษาเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่หรือสามารถศึกษาข้อมูลได้ในเว็บไซต์สำนักโภชนาการ

ตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละของเด็ก ๐-๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย

- (๑) ขอรับเงินอุดหนุนค่าเดินทางจากกระทรวงพม. กรณีเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าและไม่มีค่าเดินทางมารับบริการกระตุ้นพัฒนาการที่หน่วยบริการ
- (๒) ขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอนย้าย รพ.สต. ช่วยกำกับติดตามให้หน่วยงานรายงานข้อมูลการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยในระบบของกระทรวงสาธารณสุข
- (๓) ขอความร่วมมือกระทรวงแรงงาน สนับสนุนการตั้งศูนย์เด็กต่ำกว่า ๒ ปี ในสถานประกอบการ โดยสำรวจจำนวนศูนย์เล็กที่เปิด ช่วงอายุเด็กที่รับและสถานประกอบการที่มีความประสงค์จะเปิดบริการ
- (๔) ขอความร่วมมือกระทรวงศึกษาธิการจัดกิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้า

ข้อเสนอแนะ : (๑) เด็กพัฒนาการล่าช้าที่ไม่สามารถเดินทางมารับบริการที่หน่วยบริการสาธารณสุขเพราะขาดเงินค่าเดินทาง สามารถโดยเขียนโครงการเพื่อขอสนับสนุนค่าเดินทาง ค่าที่พัก จากกองทุนสุขภาพประจำตำบล

(๒) กระทรวงสาธารณสุขมีการจัดตั้งกองทุนโดยมูลนิธิพัฒนามาตรฐานเพื่อสนับสนุนทางเดินทางสามารถให้การสนับสนุนค่าเดินทางได้

(๓) ควรเพิ่มการสนใจในเรื่องการลดหย่อนภาษีให้สถานประกอบการที่รับหญิงตั้งครรภ์เข้าทำงานหรือพ่อแม่พาลูกไปฉีดวัคซีน/เข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ครบตามเกณฑ์

(๔) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์การจัดอบรมครูผู้ดูแลเด็กของหน่วยงานต่างๆ ให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบเพื่อประชาสัมพันธ์ให้แก่สถานประกอบการที่มีศูนย์เด็กฯ ส่งครูผู้ดูแลเด็กเข้าอบรม

(๕) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวโน้มให้สถานศึกษานำการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไปส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัย โดยเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง ๕ แก้ปัญหาจากการคิดการสื่อสารด้วยคำพูดและริเริ่มกิจกรรมใหม่ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเด็กมีพัฒนาการล่าช้า โดยดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2565

ตัวชี้วัดที่ ๔ ร้อยละค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัว

(๑) บูรณาการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้ครอบครัว สร้างพื้นที่เรียนรู้ในชุมชน สถานศึกษา ในเรื่องการเลี้ยงดูบุตรที่ต้องในครอบครัวเด็กปฐมวัย

(๒) บูรณาการระบบฐานข้อมูลเด็กปฐมวัยเพื่อให้การช่วยเหลือครอบครัวเด็กปฐมวัยที่ประสบปัญหาในด้านสวัสดิการจากทุกกระทรวง

ข้อเสนอแนะ : นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา รองอธิบดีกรมอนามัย ให้ข้อเสนอแนะประเด็นความท้าทายของการดำเนินงานตัวชี้วัดครอบครัวเข้มแข็ง คือ ต้องเกิดจากการของบูรณาการการทำงานร่วมกันในพื้นที่ ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม รวมถึงหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข

ตัวชี้วัดที่ ๕ ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยดำเนินการได้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ระดับ C) ขอความร่วมมือหน่วยงานที่ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของทุกสังกัดกับ กำดูแลการบันทึกข้อมูลประเมินตนเองในระบบฯ ซึ่งบางส่วนยังบันทึกข้อมูลไม่ครบถ้วน และหากพบปัญหาการลงข้อมูลสามารถสอบถามได้ที่เบอร์โทรศัพท์ ๐ ๒๔๓๐ ๐๘๙๕

ข้อเสนอแนะ : นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา รองอธิบดีกรมอนามัย ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) ขอให้ผู้รับผิดชอบที่เป็นต้นสังกัดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ยังมีผลการประเมินตนเองไม่ผ่านเกณฑ์หาแนวทางในการพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น

(๒) กระทรวงสาธารณสุขสำรวจผลลัพธ์ด้านสุขภาพของเด็กเปรียบเทียบกับคุณภาพของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๓) กรมอนามัยจะนำทีมเข้าพบผู้บริหารของกระทรวงมหาดไทยเพื่อหาความร่วมมือในการทำงานด้านสาธารณสุขมูลฐานและการส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัย

(๔) งานพัฒนาเด็กปฐมวัยในกลุ่มด้อยโอกาส ทุรกันดารยังมีปัญหาด้านสุขภาพ พัฒนาการ และเศรษฐกิจสังคมที่ต้องให้การดูแล

ตัวชี้วัดที่ ๖ ร้อยละของชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดและให้บริการแก่เด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอสนับสนุนการเรื่องการลงระบบข้อมูลมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

ตัวชี้วัด ๗ ร้อยละของเด็กผ่านการประเมินความพร้อมก่อนเข้าประถมศึกษา ขอความร่วมมือ เร่งรัดให้ศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัดรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการด้าน

การพัฒนาเด็กปฐมวัย ตาม พ.ร.บ.การพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ ในระดับจังหวัด อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกไตรมาส และมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งนำเสนอผลงานที่ดี (best practices) และการถอดบทเรียนแนวทางปฏิบัติที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมความมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กอย่างเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๘ ระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลเด็กปฐมวัย ขอความร่วมมือบูรณาฐานข้อมูลเด็กปฐมวัยของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ การติดตามและการรายงานผลในครั้งถัดไป โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๖
มติที่ประชุม : รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ ไม่มี

ปิดการประชุม : เวลา ๑๒.๓๐ น.

ผู้สรุปรายงานการประชุม : นางสาวไพลิน วิญญกุล

นักจิตวิทยาชำนาญการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม : นางเปรมฤทัย เกตุเรน

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

นายแพทย์ธีรชัย บุญยะสิทธิ์พรณ รักษาการผู้อำนวยการ

สถาบันพัฒนานามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย